

ПАМ'ЯТКА
суб'єктам декларування ДАХК «Артем»
про вимоги фінансового контролю

Законом України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 (далі – Закон) передбачено **чотири типи декларацій** суб'єкта декларування та **одне повідомлення** до Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – НАЗК):

1. Щорічна.
2. Перед звільненням.
3. Після звільнення.
4. Кандидат на посаду.
5. Нове повідомлення про суттєві зміни в майновому стані (форма змін).

I Щорічна

Відповідно до ч.1 ст.45 Закону суб'єктом декларування **щороку** подається декларація у період з **00 годин 00 хвилин 01 січня** до **00 годин 00 хвилин 01 квітня**. Така декларація охоплює звітний рік (попередній рік) за період з **01 січня** до **31 грудня включно**.

Наприклад: в 2018 році в період з 01 січня до 01 квітня треба подати декларацію за 2017 рік.

Відповідно до ч.4 ст.45 Закону **упродовж семи днів після подання декларації** суб'єкт декларування має право подати **виправлену декларацію**.

Суб'єкти декларування зобов'язані подавати декларацію шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Національного агентства запобігання корупції за формою, що визначається Національним агентством.

II Перед звільненням

Відповідно до ч. 2 ст. 45 Закону суб'єкт декларування, який **припиняє діяльність**, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, повинен подати декларацію.

Під припиненням діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, мають на увазі наступне:

- а) фактичне звільнення;
- б) перехід на посаду, яка не підпадає під дію пункті 1, підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 3 Закону, тобто не потребує подання декларації.

Якщо звільнення відбувається з **ініціативи працівника**, то така декларація подається **до припинення повноважень**, але **не пізніше дня звільнення**.

Якщо припинення зазначених функцій відбулося з **ініціативи роботодавця**, декларація подається **не пізніше двадцяти робочих днів з дня**, коли суб'єкт декларування **дізнався** чи повинен був дізнатися **про таке припинення**.

На практиці днем, коли суб'єкт декларування дізнався чи повинен був дізнатися про таке припинення, є дата ознайомлення особи з наказом про звільнення або одержання нею трудової книжки.

Декларація суб'єкта декларування, який припиняє діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, подається **за період, який не був охоплений раніше поданими деклараціями.**

Наприклад: якщо особа звільняється 07.07.2017, то їй необхідно подати декларацію до зазначеної дати за 2017 рік за період з 01 січня по 07 червня.

Якщо **суб'єкт** декларування **звільняється** або іншим чином припиняє діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, **до подання ним щорічної декларації** за попередній рік (*наприклад, 15 січня 2018 року*), то йому **рекомендується** подавати **щорічну** декларацію за попередній рік (*2017 рік*) **та окрему декларацію** (*тип декларації «перед звільненням»*) за **період, який не був охоплений раніше поданими деклараціями,** тобто з 1 січня 2018 року до 14 січня 2018 року включно. Це зумовлено тим, що за різний звітний період (*наприклад, 2017 та 2018 роки*) застосовуються різні розміри прожиткового мінімуму.

Дана рекомендація зазначена в питанні 2 «Роз'яснення щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно заходів фінансового контролю», затвердженого рішенням НАЗК від 11.08.2016 №3.

III Після звільнення

Відповідно до ч.2 ст.45 Закону **декларація** суб'єкта декларування, який **припинив діяльність,** пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, подається до **00 годин 00 хвилин 01 квітня року,** наступного за звітним роком, у якому було припинено таку діяльність. Така декларація охоплює звітний рік (*період з 01 січня до 31 грудня включно*), що передує року, в якому подається декларація.

Наприклад: якщо особа звільнилась або перейшла на посаду, що не потребує подання декларації, в 2017 році, то їй необхідно подати декларацію (тип «після звільнення») в 2018 році з 01 січня до 01 квітня за звітний рік – 2017.

IV Кандидат на посаду

Відповідно до ч.3 ст.45 Закону особа, що **претендує на зайняття посад,** зазначених у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 Закону, **подає декларацію** до **призначення або обрання особи на посаду.** Така декларація охоплює звітний рік (*період з 01 січня до 31 грудня включно*), що передує року, в якому особа подала заяву на зайняття посади (участь у конкурсі).

Наприклад: якщо особа призначається на посаду в 2018 році, то вона подає декларацію за 2017 рік.

V Форма змін

Відповідно до частини другої статті 52 Закону, у разі **суттєвої зміни у майновому стані** суб'єкта декларування, а саме отримання ним доходу, придбання

майна на суму, яка **перевищує 50 прожиткових мінімумів**, встановлених на 1 січня відповідного року, зазначений суб'єкт **у десятиденний строк з моменту отримання доходу або придбання майна** зобов'язаний письмово повідомити про це Національне агентство з питань запобігання корупції.

Зазначена інформація вноситься до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (*далі – Реєстр*), через власний персональний електронний кабінет в розділі «Нове повідомлення про суттєві зміни в майновому стані».

Виправлені повідомлення про суттєві зміни у майновому стані суб'єкта декларування до Реєстру **не подаються**.

Форму повідомлення про суттєві зміни в майновому стані суб'єкта декларування затверджено рішенням Національного агентства від 10.06.2016 № 3 «Про функціонування Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування», яке зареєстроване в Міністерстві юстиції України 15.07.2016 за № 961/29091.

VI Відповідальність

Відповідно до ч. 2 ст. 49 Закону України «Про запобігання корупції» **юридичні особи публічного права зобов'язані** перевіряти факт подання суб'єктами декларування, які в них працюють, декларацій та **повідомляти Національне агентство з питань запобігання корупції про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій** у визначеному ним порядку.

За порушення антикорупційного законодавства передбачено адміністративну відповідальність.

Так, згідно ст. 172-6 «Порушення вимог фінансового контролю» Кодексу про адміністративні правопорушення передбачено адміністративну відповідальність у вигляді штрафу, розмір якого становить:

1. **Несвоєчасне подання без поважних причин декларації** особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, - тягне за собою накладення **штрафу від 50 до 100** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (850 – 1700 грн.).

2. **Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення** про відкриття валютного рахунка в установі банку-нерезидента або **про суттєві зміни у майновому стані** - тягне за собою накладення **штрафу від 100 до 200** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (1700 – 3400 грн.).

Дії, передбачені частиною першою або другою, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення, тягнуть за собою накладення штрафу **від 100 до 300** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (1700 – 5100 грн.) з конфіскацією доходу чи винагороди та з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на 1 рік.

3. **Подання завідомо недостовірних відомостей у декларації** особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, - тягне за собою накладення штрафу від **однієї тисячі до двох тисяч п'ятисот** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Відповідальність за цією статтею за подання завідомо недостовірних відомостей у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, стосовно майна або іншого об'єкта декларування, що має вартість, настає у випадку, якщо такі відомості відрізняються від достовірних **на суму від 100 до 250** прожиткових мінімумів для працездатних осіб.

Додатково, інформація про особу, яка вчинила корупційне правопорушення вноситься до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення.

Крім цього відповідальність за умисне неподання декларації, або декларування недостовірної інформації передбачена Кримінальним Кодексом України, а саме:

стаття 366-¹. Декларування недостовірної інформації

Подання суб'єктом декларування **завідомо недостовірних відомостей у декларації** особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, передбаченої [Законом України "Про запобігання корупції"](#), або **умисне неподання суб'єктом декларування зазначеної декларації** -

караються штрафом від двох тисяч п'ятисот до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від ста п'ятдесяти до двохсот сорока годин, або позбавленням волі на строк до двох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Примітка. Суб'єктами декларування є особи, які відповідно до [частин першої](#) та [другої](#) статті 45 Закону України "Про запобігання корупції" зобов'язані подавати декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Відповідальність за цією статтею за подання суб'єктом декларування завідомо недостовірних відомостей у декларації стосовно майна або іншого об'єкта декларування, що має вартість, настає у випадку, якщо такі відомості відрізняються від достовірних на суму **понад 250** прожиткових мінімумів для працездатних осіб.

Хто вважається «посадовими особами» відповідно до підпункту «а» пункту 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції»

У цілях визначення суб'єктів, на яких поширюється дія Закону під «посадовими особами юридичних осіб публічного права» (відповідно до підпункту «а» пункту 2 частини першої статті 3 Закону) слід розуміти працівників юридичних осіб публічного права, які наділені посадовими повноваженнями здійснювати організаційно-розпорядчі чи адміністративно-господарські функції.

Визначальним при цьому є обсяг функцій (обов'язків) відповідного працівника.

Так, організаційно-розпорядчі функції (обов'язки) - це обов'язки щодо здійснення керівництва галуззю промисловості, трудовим колективом, ділянкою роботи, виробничою діяльністю окремих працівників на підприємствах, в установах чи організаціях незалежно від форм власності.

Такі функції виконують, зокрема, керівники міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, державних, комунальних підприємств, установ або організацій, їхні заступники, керівники структурних підрозділів (начальники цехів, завідувачі відділами, лабораторіями, кафедрами), їхні заступники, особи, які керують ділянками робіт (майстри, виконробы, бригадири тощо).

Адміністративно-господарські функції (обов'язки) - це обов'язки з управління або розпорядження державним, комунальним майном (установлення порядку його зберігання, переробки, реалізації забезпечення контролю за цими операціями тощо). Такі повноваження в тому чи іншому обсязі є у начальників планово-господарських, постачальницьких, фінансових відділів і служб, завідуючих складами, магазинами, майстернями, ательє, їх заступників, керівників відділів підприємств, відомчих ревизорів та контролерів тощо.

При цьому, у цілях визначення суб'єктів декларування, згідно із Законом, слід застосовувати вужче тлумачення і вважати службовими, посадовими особами – суб'єктами декларування лише тих працівників, на яких покладено відповідні обов'язки на постійній основі. Наприклад, наявність у посадовій інструкції працівника (спеціаліста, головного спеціаліста тощо) положення про те, що він може виконувати певні додаткові організаційно-розпорядчі або адміністративно-господарські обов'язки на час відсутності керівника структурного підрозділу не є достатнім для того, щоб вважати такого працівника посадовою чи службовою особою, яка є суб'єктом декларування відповідно до Закону. Цей висновок не змінюється навіть в разі фактичного виконання таких обов'язків упродовж звітного періоду. Тобто в разі тимчасового виконання працівником організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських обов'язків на час відсутності керівника підрозділу у звітному періоді у нього не виникає обов'язок подати декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за цей період.